Библиотека
Посебна издања

Дејан Стојановић
ВЕКОВИ И КОРАЦИ

Издавач
Издавачко предузеће Албатрос плус
Београд, Устаничка 25/II

Тел: 011/24-18-910, 24-19-385
e-mail: albatrosplus@sbb.rs
www.onlineprodavnicaknjiga.rs

Главни и одговорни уредник
Јагош Ђуретић

Уредник
Ивана Хаџи-Поповић

Коректура
Албатрос плус

Фотографија
Милош Лужанин

Припрема за штампу
Албатрос плус

Штампа
Бубањ штампа, Београд

Тираж
500

ISBN: 978-86-6081-386-4

Дејан Стојановић

ВЕКОВИ И КОРАЦИ

Албатрос Плус

Београд 2023.

САДРЖАЈ

ИСТИНА ВЕЋА ОД ИСТИНЕ

Шта је истина 9
Све је истина 10
Свет већи од истине 11
Истина већа од истине 12
Пут и истина 13
Пут и празнина 14
Емпедокле 16
Љубавни отрови 17
Додири душе 18
Пољубац душе 19
Сунчана љубав 20
Једно и исто 21

СВЕТ ЈЕ У НАМА

Константин Кавафи 25
Пабло Неруда 27
Нови језик за нову љубав 28
Мајстор обмане 29
Магични лет или најлепши дан 30
Ми смо љубав 31
Љубавна арија 32
Режисер без мане 33
Све што волимо живи у нама 34
Богатство 36
Наш дом 38

СЛАВНИ И БЕЗИМЕНИ

Славни и безимени 41
Овај и онај свет 42
Кликери и звезде 43

Мозак 44
Снови и стварност 45
Летња ноћ 46
Најјача сила природе 47
Небо је дом и лек 48
Туга 50
Лажне мисли 51

ДВА СУНЦА

Најлепша љубавна песма 55
Квантна спрега речи 57
Речи су жива бића 58
Велике и мале речи 59
Попис глупости 60
Труд и срећа 61
Ропство 62
Два Сунца 63
Само 64

НАУКА ЖИВОТА

Без нас свет не постоји 67
И кад си далеко, ту си 68
Волитељ и мрзитељ 69
Мир 70
Најбољи водич и друг 71
Рођење и смрт 73
Ново рођење 75
Наука живота 76

ЉУБАВ И ВИРУСИ

Љубав и вируси I-VII 79

О писцу 87

ИСТИНА ВЕЋА ОД ИСТИНЕ

ШТА ЈЕ ИСТИНА

Сенка на зиду претвара се у обалу,
Пенушави таласи на ситном песку,
Сунце се враголасто смешка из даљине,
Брод на хоризонту полако се губи из видокруга,
Галебови лете, слећу и узлећу,
Један уљуљкани бродић тихо чека,
Деца трчкарају и играју се на плажи.
Зар истина није све што очи виде

СВЕ ЈЕ ИСТИНА

Шапат на уснама празнине
Невидљиви пољубац из дубине
Да ли су то само причине
Или из дубине стигле истине

Шта празно је, а шта пуноћа
Шта истина, а шта мрачна дубина
То питања су неважна, јер
Независно од достигнућа
Из свега сија свемоћна истина

СВЕТ ВЕЋИ ОД ИСТИНЕ

Надомак мора, надомак циља
Леже мале и велике тајне
Које слутиш на прагу обиља,
На трагу света изнад истине

Јер шта су истине и знања
Ако не служе животном елану,
Ако то нису остварења
Која светле на важнијем плану.

Постоји свет од истине већи
Свет који је извор света
О ком се знање не може стећи
Јер остаје ван сваког домета.

ИСТИНА ВЕЋА ОД ИСТИНЕ

Истина не може бити римована,
Нити је толико тачна и прецизна
Да издржи савршену риму.
Истина је много богатија;
Не може се свести на звук и пуку лепоту
Али у сваком звуку и ритму је има
Или је нема па празни звуци путују
И маштају о тишини.
Истина се не може открити али се може наслутити,
Истини се радујемо и када плачемо,
Истини се надамо и када смо безнадежни,
Истина је све па и оно чега нема,
Истина је, на свој начин, и оно што није истина.
Сам живот је истина и варка.
У животу истину ловимо варкама,
А истином варке скривамо.
Заједно и укруг иду истина и варка
Па никад нисмо сигурни шта је шта
Ни ко је ко, али ипак верујемо у Свет
Који и да није истина, вреди више од истине.

ПУТ И ИСТИНА

Пронаћи пут важније је од истине.
Истина је пут на чији циљ нико не стиже.

Истина није на крају пута.
Истина је наше путовање ка њој.

Истина није ни велика ни мала.
Истина није ни строга ни страшна.

Истина је најтолерантнија
Јер и лаж у њој место има.

Ништа није толико велико
Да може лаж у истину да претвори, осим истине.

Док волимо и сањамо – живимо.
Док живимо – истина нас храни.

Истина није напољу.
Истина је у нама.

Истина – то смо ми.
Ми – то је живот.

ПУТ И ПРАЗНИНА

Догледам ли недоглед
И додирнем недодир
Кад мисао устремим у ништа
И мисао заборавим

Докажем ли недоказ
И пробудим у звуку мук
Кад истини прићем с лажне стране
И видим њено ђаволско лице.

Ко храни вид? Ко чува сан
И стварност коју сањамо?
Да ли је свевид сновид
Који с нама игру вида игра?

У невид истина лута
Изрезбарена истином пута
И равнодушношћу празнине
Без које пута нема.

Сваки је пут, пут у празно.

Свака је празнина иста
И сваки пут различит,
А без празнине и пут би био исти.

Не би га ни било.

ЕМПЕДОКЛЕ

Љубав је запалила васиону,
Тако је мислио Емпедокле,
Да љубав је храна сваком успону,
Да нема ни граница ни докле.

Главни покретач свега јесте љубав
Празнине према првој истини,
А само је божји пољубац такав
Да срце цело препусти даљини.

ЉУБАВНИ ОТРОВИ

Ако ти кажем истину
Нећеш ме волети

Све што сакријем од тебе
Приближиће те мени

Оно што знаш о нама
Моја је истина о теби

Иако слатка, лаж је отровна
Истину сама потражи

Мада те волим, не могу ти помоћи
Мој отров од мене је већи

ДОДИРИ ДУШЕ

Да ли је могуће водити љубав без физичког додира?
Може ли једна душа да пољуби другу?
Да ли је то оно што зовемо платонска љубав?
И без одговора знамо:
Две душе могу да се стопе,
Да воде љубав и уживају,
Да се мазе духовним додирима,
Да се узбуђују, лете, падају,
Воле, а понекад и мрзе,
Да доживе климакс и сањају,
Да осете једно у другом више и боље
Него што неки доживе у физичком контакту.
Водимо љубав мислима
Док истражујемо непознате пределе,
Док проучавамо географију срца
У којем налазимо жућени рај,
Док осећамо мислима и мислимо осећањима,
Док шапућемо нечујне речи
Само нама знанога језика,
И додирујемо душе душама,
Јер до душе додири прстију не допиру.

ПОЉУБАЦ ДУШЕ

Љубав већа од истине а мања од наде
Расте из бола који љубећи лечи

Кад једна душа пољуби туђи бол
Бол се у обе душе утиша

Кад они који се у гунгулама траже
Пронађу себе налазећи другог

Рајски цвет никне из дубине срца и расте
Док волећи бол не поништи

СУНЧАНА ЉУБАВ

Срећа шта је, то свако зна и то нико не зна.
Знање шта је ако не користи.
И мудрост је збуњена зебња у љубави
Јер љубав је јача од мудрости.
Мисли натопљене осећањима лете према теби.
Удишем те као рајски мирис.
Желим те толико да те могу пустити
Без страха и жеље да те задржим,
Волим те толико да те могу само сањати
И бити с тобом у мислима на даљину.
На једној страни Сунце, на другој Месец
Огледају се у мору које слави нашу љубав.
Весели Месец насмејано гледа
Сунчани ватромет на небу,
А ми, са Сунцем у себи, растемо изнутра,
Док кроз себе тражимо се,
Дописујемо атомима,
Етеричном сржи атома самих атома.
Бестелесна квантна еротика
Уздасима забавља тишину.
Тишина коју нико не чује, чује себе.

Речник наше љубави разумемо само ми.
Стварамо нови језик и азбуку,
Научили смо мисли да осећају,
Речи, да не буду само речи,
Идеје, да говоре више од револуција.
Једина идеологија за коју вреди живети,
То је идеологија љубави.
Ваздух слави нашу љубав,
Не постоје замке ни границе имагинације,
Мисли које лете кроз мождану васиону
Повезују наша осећања као синапсе,
Наши мозгови су васионе које славе нашу љубав
Заједно с васионом у којој се тражимо
И налазимо награђени слободом.
Волећи, умемо и да се разиђемо
Остајући заједно и када смо далеко једно од другог.
Гледамо узбуђено Сунце и Месец.
Стварност је сан који слави нашу љубав
Над мирним морем у којем се купају наши снови.

ЈЕДНО И ИСТО

Погледам море и Ти постајеш талас,
Погледам небо и видим облак који личи на Тебе,
Погледам планину и видим Твоју косу преко ње,
У туђој потпетици видим твоју.
Летим у најдубље дно самога себе
Да пронађем се и у Теби препознам,
Откријем да увек си била у мени
И чекала у дубокој тишини срца
Где те налазим и у Теби се огледам.
Ти си моје огледало, а ја Твоје.
Ти и ја – једно и све – различити, а исти.
У дну мене Ти, у дну Тебе ја.

СВЕТ ЈЕ У НАМА

КОНСТАНТИН КАВАФИ

Свако носи у свом срцу своју Итаку.
Открij је и ти па јој се поклони.

Постоји само један прави пут,
А то је пут до себе.

Путујући, можеш се изгубити
Али чувај се да себе не изгубиш.

Кад одеш далеко, не заборави одакле си кренуо.
Врати се понекад у своју Итаку.

Она је чувар који те води.
Док она је у теби, небо те штити.

Ако њу изгубиш, изгубићеш тло,
Нестаће светлост која ти пут показује.

И невоље су слатке на правоме путу,
А на кривоме никакве чари вредност немају.

Ако заборавиш Итаку, нема ни тебе,
А без себе у себи ко си?

Ако изгубиш себе, сва путовања губе смисао.
Чувај своју Итаку, јер Итака си Ти.

ПАБЛО НЕРУДА

Љубав је морски талас који морским очима гледа
Неспремне душе које се боре са жаром осећања.
Љубав је једини талас који поништава гравитацију,
Једини глас који чујеш и кад је безгласан.
Љубав говори и кад ћути.
Љуби и воли у бестежинском стању,
Занесен сањај и не описуј ништа,
Нема описа лепшег од доживљаја.
Неруда је нову васиону речима створио
Да би продужио живот доживљаја,
Да би га макар привремено сачувао.
Али ништа није вечно – ни доживљај ни опис.
Све је привремено па и најмоћнија,
Најлепша реч и најлепши доживљај.
Ипак, понекад стани и сети се
Нерудиних барки и острва,
Па инспирисан њима, направи своју барку
И њоме се отисни право до свог Срца,
И воли речито и без речи.

НОВИ ЈЕЗИК ЗА НОВУ ЉУБАВ

Да ли је могућ нови језик и какав би био?
Колико би времена било потребно
Да речи тог језика, који не би морао бити
Исказиван речима, постану клишеи
Немоћни да изразе нове љубави на нови начин?
Да ли је могуће ишта ново рећи
О љубави која се у новом срцу рађа
И осећа исту снагу као стари доживљај
Старога срца који га је некада већ описао?
Нови доживљај тражи нове речи
Али речи и у новом доживљају остају исте.
Зато су, можда, многе нове љубави неме.

МАЈСТОР ОБМАНЕ

Највише нас вара сопствени мозак,
Тај мајстор обмане који нас спасава
Кад треба, а и кад не треба,
Када нас усмерава на прави, али и на криви пут.

Ипак, боље је бити заљубљен
Него само сањати померени свет заљубљених,
Боље је и патити него бити индолентан.
Никада се не заљубити – и то је болест.

Како је тужна душа која није осетила тугу,
Како је тужна душа која никад није чезнула
За нечим недостижним, за пољупцем
Вреднијим од холивудске каријере.

Да ли може хладна душа да схвати
Лековитост љубавног лудила?
О како је добро бити лудо заљубљен,
Маштати о ватреним пољупцима на плажи.

МАГИЧНИ ЛЕТ

Не знам да ли те волим више
Када те волим ил' кад те не волим
Не знам да ли моја реч одише
Мојом љубављу или се само молим

Да ми се јави истина
Да прогледам умом, а не очима
Да откријем шта је права милина
Док гнездиш се у мојим мислима

Јесам ли роб своје идеје
О којој маштам и сањам
Ил' желим усне твоје
Више него најлепши дан.

Спреман на сваку цену
У магичном лету да изгорим
Целим бићем да доживим твоју
Драж коју сањам и коју желим.
Ти си мој најлепши дан.

МИ СМО ЉУБАВ

Шаљем бродиће и авионе према теби,
Бацам цвеће у ваздух
Умишљајући да сваки цвет
У твоје руке пада,
Птице лете према теби,
Сваки ти голуб носи нову поруку.
Није нам потребан месенџер,
Имамо боље начине комуникације
Од социјалних медија,
Шаљем ти пољупце на даљину,
Ми смо мајстори телекинезе
И ти моје пољупце хваташ у лету,
Научили смо и да летимо,
Наше душе се милују на облацима
И гледају мали свет како се буди,
Наше душе плове васељеном,
Ми не разумемо законе природе,
У сну будни летимо,
Тражимо себе и друге,
А љубав није било потребно да нађемо.
У себи је носимо од почетка пута.
Ми смо оно што тражимо.

ЉУБАВНА АРИЈА

Кад бих могао твоје мисли да читам
Преводио бих их птицама и цвећу
А пошто као ти мислим и осећам
Целом свету преносим их као срећу

Када бих могао да летим, летео
Бих само ако и ти умеш да летиш
Или бих само о летењу маштао
Тражио те небом док ти мене тражиш

Када бих умео да певам, певао
Бих ти нечујну песму гласом анђела
Који је без гласа предуго спавао
Док га песма не подиже из пепела.

РЕЖИСЕР БЕЗ МАНЕ

Кад нестанем, насмеши се и у небо погледај
Јер ништа не може нестати.
Све што нестаје живи као одсјај.

Слике и одсјаји пролазе,
Животне приче на небеском платну
Ко у филм улазе и излазе са последњом клапном.

Играмо у филму невидљивог режисера,
Живот је филмски непоновљиви лет,
Хероји су поносни витезови у осами.

Кад нестанем, ти постани цвет.
Мириси ће твоји стићи до мене.

СВЕ ШТО ВОЛИМО ЖИВИ У НАМА

Све што волимо живи у нама:
Светлост фењера или прасак васионе,
Заборављени пољубац,
Поглед дугокосе лепотице
Који смо случајно ухватили,
Идеја која сине па нестане
Па се поново роди,
Јутро које се рађа изнад града
И надгледа свет који се буди,
Бескрајни разговори,
Лишће које лелује,
Пас луталица који се бесциљно шуња,
Загрљени парови који се љубе,
Киша иста као из филма
Непознати је дошао с кишом,
Мирис липе оне летње ноћи
Кад си се заљубио,
Морски талас, песак, шкољка
Жагор, жеље, прецењивања,
Потцењивања, погрешне процене,
Застајкивања, борбе без видљивог циља

Које само може видети или мерити
Онај који себе никада не показује
Али који нас је свим овим наградио
Да борећи се волимо и да падом
Растемо више од оних који не умеју да падају.
И падати треба, да би се још боље летело.
Ми смо око света који нас гледа.
Наш једини Свет, то је наш једини Бог.
Цео свет је у нама јер ми смо у целом свету.
Куд год да идемо, идемо у сусрет себи.
Онолико колико волимо, толико је света у нама.
Оно што волимо нико нам не може одузети.
Оно што волимо живи у нама.

БОГАТСТВО

Право власништво не постоји.
Имам све иако немам ништа,
Добијам и кад дајем, растем изнутра.
Многи су власници на папиру
И онога што немају па лепше живе у лажном рају.
Власништво је понекад озакоњена подвала,
А понекад заслугом стечена погодност.
Својина је и слобода и заробљеништво.
Да ли можемо бити власници љубави?
Шта је најскупља ствар на свету и колико вреди?
Колико вреди један искрени осмех
Или поглед који мери обалу светлошћу?
Нисам ни власник самога себе
Али храни ме љубав коју примам
И дајем и то је једина трговина
Која не подлеже законима трговине.
Љубав бесплатно кружи и
Или је има или нема.
Тамо где је нема, окрени леђа
И упути се према обали светлости.
Светлост је дарежљива,

Светли и унутра и напољу.
Светли зрак из срца тражи други зрак.
Кад се два зрака пронађу
Настаје алхемија стварања,
Настаје власништво веће од власништва,
Настаје врт у пустињи,
Невидљиви извори зажуборе,
Цео се свемир отвори да срце га упије у себе
И схватиш да је највеће богатство
Кад немаш ништа, а имаш све.

НАШ ДОМ

Наш дом никада нас није напустио.
Куд год идемо, у нама од нас он нас чува,
У нама самима нас чека.

СЛАВНИ И БЕЗИМЕНИ

СЛАВНИ И БЕЗИМЕНИ

Да ли је већа жеља да кажемо или да се допаднемо
Или нешто у нама брује незадрживом снагом,
Кључа и чека моменат да изађе у свет?

Да ли нас више одушевљава наше име
У свету безимених, или осмех безимене
И безименог када у нама препознају себе?

Замишљам срећну породицу безимених,
Срећнијих од славних,
Желим да их загрлим и пољубим.

Сунце греје већину безимених
Које видим као браћу и сестре.
О како је лепо бити безимен и добар!

Колика је вредност доброте свих безимених
Који чине велики свет и хране сујету славних?
Нема великог без малог, ни највећег без најмањег.

ОВАЈ И ОНАЈ СВЕТ

Све што видимо из другог је света.
Облици овога света само су фасаде,
Мада, и овај и онај свет на истом су месту.

Чини нам се да знамо много
И о једном и о другом,
Налазимо математичке доказе
И за један и за други свет.

Али само нам се чини
Да више знамо о себи и овоме свету
Него о оном другом који стално бежи.

КЛИКЕРИ И ЗВЕЗДЕ

Свет може постати кликер
У дечаковим очима
Које теже победи и поготку
Или пустој игри у свету
Где мање је веће, а веће мање.

У свету претвореном у машту
Цвркут чујеш и у буци,
Волиш не тражећи исто,
А у кликеру видиш
И Месец, и Сунце и све звезде.

МОЗАК

Колико ствари нам је јасно
Колико идеја имамо,
А често како да почнемо
Не знамо већ све је нејасно.

Као да око се затвори,
У глави све стане
Ал' муња севне, мис'о гране
И све се наједном отвори.

Онда се мисли утркују,
Све буја, цвета навелико,
А мозак броји свеколико
Мноштво да пронађе идеју
Која се скривала сабласно,
Па да све опет буде јасно.

СНОВИ И СТВАРНОСТ

На небу исписан знак плови ко облак,
На земљи неко се нада сусрету
И сања сав занесен у полету
Да мисао може бити ко облак јак.

Сања да драга га на обали чека
Да визија је истина на путу
До остварења, да снови расплету
Што стварност ствара док мерка издалека

И снове сама на путевима мами,
Пуне жеље да себе јасно виде
Све док на путу дугом не увиде
Да и све што се створи, снови су сами.

ЛЕТЊА НОЋ

Облаци корачају по земљи
Као издужене сенке које се хватају за руке,
Тихи звуци чују се у даљини,
Неко слуша Албинонија.

Мистика ноћи, облаци плешу уз музику,
А Месечев осмех постаје јаснији на води,
Ветар додаје своје ноте,
Уз помоћ лишћа њишу се крошње.

Небеско око гледа љубавне загрљаје
Облака претворених у сенке
Које плешу уз музику Албинонија,
А неко све то из прикрајка
Погледом грли и упија.

НАЈЈАЧА СИЛА ПРИРОДЕ

Не верујем ни у моногамију ни полигамију.
Верујем да сви смо једно и да можемо волети многе.
Платонски волим многе жене.

У свакој од њих видим и сестру и мајку и добру вилу.
Волим док ме неко не разочара.
Волим и тада, али на други начин.

Љубав је бестежинско стање у којем тежина постоји
Али је поништена петом и најјачом силом природе
Која чини да настајем и нестајем у исто време.

Ова сила ме чува и раствара,
Храни и даје смисао сваком атому,
Напору, загрљају, успеху.

Безимен и безначајан у свемиру,
Ношен невидљивим таласима пливам
Ка светлој тачки у којој сви смо исто.

НЕБО ЈЕ ДОМ И ЛЕК

Само лудилу блиска генијалност
Дотиче небо и решава тајну.
Понекад курцшлус отвори простор,
Повеже две васионе,
Квантну физику и теорију релативитета.
Кад померимо угао толико
Да само постоље на којем стојимо
Почне да се дрма, тек тада
Испловимо из луке
Погрешних веровања и надања
И храброшћу откривамо
Да је боља несигурност
Од јалове сигурности и лажних признања
Па летимо ослобођени притиска,
Заборављамо историјске замке,
Идеологије, лажне великане,
Фантазије, сопствене јауке
За које смо сами били криви,
Заборављамо и туђи и свој бол
Да бисмо се могли суочити
С новом истином и новим болом

Новога човека којем је потребан и мелем и лек,
Који гледа у небо жедан а немоћан да препозна
Да, иако далеко, небо је увек било лек
Мада увек надомак руке и мисли
Која је с небом у сталном љубавном загрљају
И којој небо је дом.

ТУГА

Да ли је туга тешка
Толико да је стварно не можемо поднети
Или нас туга подсећа да смо живи,
Да живот без цене и нема неког смисла,
Да срећа није само радост
Већ све оно што нас чини
Савршено несавршеним бићима,
Пуним мана али и врлина
Пуним радости али и туге.

Сваки живот је турбулентан лет
Изнад рајског амбиса неизвесности,
Који нас тугом учи радостима
Заслужене и незаслужене среће
И вредностима награда.

ЛАЖНЕ МИСЛИ

Све боље знамо него да читамо туђе мисли.
То је наша срећа и наше проклетство.
Можда не би боље било ни да је другачије;
Ипак, бољим читањем избегли бисмо
Многе неспоразуме и понеки рат.
Најгоре је кад смо сигурни
У свој суд и мисао која нас често издаје
Па нам се чини да нас други издају
Док се од њих удаљавамо.
Можда је најбоље читати само
Онолико колико је довољно.
Како сами себе варамо,
Не можемо веровати туђим мислима
Које често ни саме не знају
Да ли варају другог или себе.

ДВА СУНЦА

НАЈЛЕПША ЉУБАВНА ПЕСМА

Да ли речи могу постати пољупци
Или заменити пољупце
Који у ватри емоција желе изрећи
Све оно што ни најлепша песма неће?
Пољупци, ватра, рађање свемира.
На шта личи љубав која се рађа
И ватра коју производи
Мали велики прасак, нова мини васиона?
Свака је нова љубав нова васиона;
Нарочито она која се једном догоди у животу.
Пољупци извиру као звезде,
Божанске идеје стварања рађају нове галаксије
Од дна до врха и од врха до дна.
Цео свемир мора бити покривен,
Географија тела истражена.
Немогуће је измерити топлоту првог звука.
Не постоји мера ове топлоте
Нити топломер који може да измери
Снагу првог праска првог свемирског пољупца,
Снагу прве експлозије љубавног судара,
Количину узбуђења, радости и емоције.

Љубав није само физика већ и метафизика.

Љубав постоји и пре свог рођења

И живи после своје смрти.

КВАНТНА СПРЕГА РЕЧИ

У трци речи нема победника.
Најбржа реч није најбоља.
Најбржа реч храни се спорошћу других речи.
Некад морамо да застанемо
Да бисмо у другом моменту пожурили.
Неке речи нас увлаче у вртлоге, неке извлаче
Али у свакој мора бити снаге онолико
Колико је нужно за њену улогу;
Некој речи улога је да служи, другој да господари,
Некој да засмејава, другој да растужује
Али њихов живот никад није засебан
Већ од живота других зависи.
Једна реч другу храни и живот јој даје.
То је квантна спрега речи и језика.

ЖИВОТ РЕЧИ

Речи лете као птице
Утркују се, застајкују
Надлећу, слећу, полећу

Теку као реке
Вијугају, скакуђу
Стварају таласе и водопаде

Надвикују се
Једна другу уђуткују
Воде ратове и склапају примирја

Побеђују и губе
Освајају трофеје и женска срца
Славу доносе и постиђују

ВЕЛИКЕ И МАЛЕ РЕЧИ

Искрене и мале речи могу бити велике,
А велике и неискрене, мале
Речи зависе од новог садржаја
А не од њихове бомбастичне снаге

Помпезна реч говори о карактеру
Онога који је изриче
А тиха реч може садржати
Громогласну идеју

Идеја севне, а реч је роди.
Док речи спавају, будне су идеје
Које на путу до себе, речи траже
Мале а велике, велике а нежне

Нежна је мисао која реч сања
На путевима до свог живота
А мудра глава чека тренутак
Кад од „случајног“ споја космос заблиста

ПОПИС ГЛУПОСТИ

Не можемо рећи све што желимо рећи.
Многе истине су тужне, али то није глупост,
То је само тужна страна живота.
Утеху тражимо на погрешним местима.
Све је теже него што изгледа, али често и лакше.
Зашто је свако зашто тако компликовано?
Желимо оно што не можемо имати,
Радимо ствари које нам штете,
Лудо се заљубљујемо и када то нема смисла,
Срљамо, опијамо се и превише сањамо.

ТРУД И СРЕЋА

Изазовима живот подучава,
Тренира, подиже и спушта, води и заводи,
Кажњава и награђује, праведно и неправедно,
Без чврстих и јасних правила.
Неког незаслужено награди,
А неког неправедно казни,
Док неком се осмехне без посебног разлога,
Али то је оно што зовемо срећа.

РОПСТВО

Тиха успомена лови стварност
Неприметно живи, шапуће нечујно
Чува и у опасност доводи јер стеже
Твој ход док тражиш
Нови повод за нови доживљај
Нечег већ прежаљеног
Али које и даље живи
Копрца се и захтева живот
Који би да зароби у старом моменту

ДВА СУНЦА

Мисли су празне без осећања.
Без доживљаја нема идеје.

Твој пут храни мисли,
Светлост коју не можеш препевати.

Осећања греју душу.
Једна светлост је твоја душа, а друга живот.

Без светлости душе, у свету настане мрак;
Без светлости споља, и у души угаси се светло.

Обе светлости извиру из истог извора;
Обе су деца истога Сунца.

Ако једно Сунце окрене леђа другом
На мору настане бура и потрес у глави.

Нема света напољу без света унутра,
Ни света унутра без света напољу.

Од договора два света зависи
Мир у свету и мир у глави.

САМО

Само да имам мир и већ сам срећан човек
Само да гледам беличасте линије планина
Да пијем чај поред мора и бесциљно посматрам таласе
Да читам до изнемоглости и спавам кад ми се прохте

Само да могу да волим колико год могу
Да летим иако не умем да летим
Да гледам као орао иако немам такав вид
Да лебдим у ваздуху и гледам свет

Само кад бих могао да плешем
Колико год могу и у наручју да је држим
Толико дуго док обоје не доживимо транс,
А онда да полетим и у небо је дигнем

Само да могу да гледам и кад жмурим
Да сањам и кад сам будан
Само кад бих могао да опет будем дете
И невино још једном погледам светлуцави свет.

НАУКА ЖИВОТА

БЕЗ НАС СВЕТ НЕ ПОСТОЈИ

Док обилазимо свет, свет нас обилази
Боравећи у различитим градовима
Градови се у нас усељавају
Корак по корак, свет у нама расте
Нема света напољу, све је унутра
Око, ако уме да види,
Лепотом милује душу
Наједном изрони ново небо
Нови пејзаж, нови град, ново море
У истом граду свакога дана
Рађа се нови град
У којем исто око различито гледа
Сваки је поглед нов ако око није уморно
Сваки је утисак слика
Или улица великог града
Који у нама расте док ходамо градовима
Док гледамо руменило неба
Када се будимо или чекамо да падне мрак
Који обећава добар провод
У било ком граду, ако је град у нама.
Без нас нема ни градова ни света.

И КАД СИ ДАЛЕКО, ТУ СИ

И кад си далеко, ту си,
Не одлазе мисли, слике, успомене,
Прошли доживљаји живе у глави
Као крошње на којима расту нови цветови.
Прошлост је храна садашњости.
Мисао постаје додир и близина,
Помисао на страст – сама страст,
Телекинетичко вођење љубави.
Не постоје препреке, границе,
И кад си далеко, ту си,
Мисао Те чини ближом.
Све постаје једно исто место.
Епифанија заслуженог тренутка
Или се догоди или се не догоди,
Или јесте или није истина,
А истини је некада најтеже поверовати.

ВОЛИТЕЉ И МРЗИТЕЉ

Љубав је обмана, као и истина
Лепота са лица сија
Дубина мрачна је храни
Полет је пупољак сазнања,
А мудрост зрела воћка
Која на земљу пада
Тужно је не умети волети
Али оштећена душа
Неким знањима није вична
Неко воли као што расте
Као што дише, хода и шири руке
Којима обухвата цео свет,
А мрзи онај ко мрзи себе
Ко не знајући вреба
Себе и убија полако из потаје
Мрзитељ је самоубица
Који мрзећи друге, себи крај спрема
Волитељ је исцелитељ других
И самоисцелитељ
Који лечећи тућу, своју рану лечи

МИР

После узаврелих страсти
Уследи ли мир –
Остварио си важан циљ.
Одсуство немира рађа
Срећу спокојне душе и тела.
Желим додир који изазива
Мир тежећи задовољству.
Поглед, реч, миловање,
Телесна нирвана
Кад тело сања и лебди,
Тело постаје душа
Која медитацијом себе се сећа.
Без труда постигнут мир,
Спокојство = богатство = срећа.

НАЈБОЉИ ВОДИЧ И ДРУГ

Губим једино ако себе изгубим
Па журим назад да међу
Изгубљенима у гужви себе пронађем.
Важније је осећати него знати.
Не пати ако не мораш
Али не плаши се патње
Ако је потребна на путу
Твом или теби блиском.
Ако је твој сан твој циљ,
Крени. Не плаши се последица.
Најгора последица је жал за пропуштеним,
Празнина у срцу после
Великог, а неоствареног сна.
Буди опрезан али не мери
Сваку опасност иза сваке кривине.
Опасности крију и губитке и добитке.
Што више пробаш мање луташ.
Пробај да би знао.
Боље је пробати него стално питати.
Све је и лакше и теже него што изгледа –
Звучи као парадокс али није.

Случај ти помаже да постанеш већи од себе.

Они који више пробају

Често даље стижу и са мање снаге и знања,

А срећа, неизоставна срећа,

Некад ти се смеје, а некада нигде је нема,

Нема је толико дуго да је заборавиш

И кад помислиш да си је потпуно заборавио

И да је нема и да је неће бити,

Она ти се однекуд опет насмеје

И поведе на ново путовање

На ком ти светлост постане најбољи водич и друг.

РОЂЕЊЕ И СМРТ

Ако ме није било пре мог рођења
Зашто би ме било после смрти

Нити свет почиње нечијим рођењем
Нити се завршава нечијом смрћу

Заборављамо да постојање не зависи од нас
Свет неће бити ни мањи ни већи после наше смрти

Збуњује нас нестанак
Желели бисмо вечност

А наш одлазак само је прелазак
У други облик постојања

Непостојање помаже постојању
Да лепше сања и да се више нада

Без непостојања не би било ни постојања
Пригрли идеју нестанка несебично

Као што грлиш самога себе
Пригрли вечни мир који те чека

Тај мир је обећани рај
Нема другог раја ни другог пакла

Али ништа не нестаје
Па не нестајеш ни ти

Ако сам постојао пре мог рођења
Постојаћу и после своје смрти

НОВО РОЂЕЊЕ

Нестани у једном моменту
Да би се родио нов у другом.
Постани нов, а остани исти.

НАУКА ЖИВОТА

Не постоји наука живота,
Учимо живећи и живимо учећи,
Али највише живимо живећи.
Живот је врховни учитељ.

ЉУБАВ И ВИРУСИ

I

Са свим својим идејама
Миро и Мира живели
Близу су једно до другог
Ал’ нису то знали нити
Да су се на улицама
Често сретали и мада
Несвесни тога понекад
Би у очи једно другом
Погледали и видели
Тугу и радост у исто
Време; страст, жељу и наду;
Понекад би се и једно другом
Насмејали и у срцу
Пожелели да се споје.

II

Мирин је сан да постане
Глумица био, а Миру
Мисли су летеле тамо
И амо по целом свету
Док схватио није, љубав
Је једино уточиште,
Док открио није тајне
Што љубав решава лако.
Наизглед свесно, несвесно
Ипак стремио је снази;
Не било каквој надмоћи
Већ вредности коју снага
Гаји и чува у себи
Зраке шаљући ван себе.

III

Тако размишљао је он,
А Мира сањала је све
Што дева сањати може
И чему се надати сме.
Мирина је слика света
Била чиста и у магли
У исто време. Такво је
Ово време, морамо то
Признати. Црно и бело
Све се чини. Наше жеље
И надања укрштају се
Са стварношћу лудом, болном.
Ипак, обећавајући
Мира над сновима лебди.

IV

У истом кварту, улици
Где Миро и Мира живе,
Живи и један носилац
Вируса па су и Миро
И Мира морали бити
Тестирани. Спремајући
Се за тест, размишљали су
О месту где су седели
Често, а на истом месту
Носилац вируса често
Је вађан како пијуцка
Вољени капућино и
Сећао се истог таквог
У Риму који је пио.

V

У ходнику док су на ред
Да дођу чекали, срели
Су им се погледи као
На улици некад само
Прилике промењене су
И слободније могли су
Погледима да се сложе
И схвате да свиђају се
Једно другоме и зато
Разговор су започели.
Лакше сада им је било
Да погледима покажу
Оно што мисли су криле.
Искрице су рабуктане.

Тако је вирус кренуо на нови пут.

VI

Није се могла сакрити
Љубав која је плавила
И мисли и осећања –
Вулканска снага што расте.
Рећи не можемо ништа
О љубави која једном
Се рађа и живи сама
Као најтиша лепота,
Која није очигледна,
Знамен бескрајне среће
Неописива истина,
Слутња која предсказује
Прерано угашен пламен,
Све што ћемо изгубити.

VII

Вирус којег се плашила
Напао је и њу у моменту
Кад маштала је о будућности
О обалама Медитерана
О томе шта све имамо срећом
Све што смо само желели
И све на крају добили
Погледали у велико Сунце,
Захвални небу што све нас греје
Захвални светлости што живимо
И мислимо све ће то трајати
Док црни зрак са неба не сиђе
Да узме све што је светли зрак дао
И да нас врати назад у таму.

О писцу

Дејан Стојановић рођен је у Пећи 1959. године. Дипломирао је на Правном факултету Универзитета у Приштини. Објавио је књиге песама:
Кругованье, Народна књига – Алфа, Београд, три издања – 1993, 1998. и 2000.
Сунце себе гледа, НИП Књижевна реч, Београд 1999.
Знак и његова деца, Просвета, Београд, 2000.
Творитељ, Народна књига, Београд, 2000.
Облик, Граматик, Подгорица, 2000.
Плес времена, Конрас, Београд, 2007.
Свет у нигдини (пенталогија): *Озар, Свет и Бог, Свет у нигдини, Свет и људи, Дом светлости*, УКС, Београд, 2017.
Скривена светлост, Чигоја штампа, Београд, 2019.
Искра искона, Албатрос плус, Београд, 2021.
Књиге есеја:
Стваралац и стварање, Албатрос плус, Београд, 2021.
Новочовек и новосвет: Рад, Београд, 2022.
Антологија: *Изабране српске драме* (*Selected Serbian Plays*), САД, 2016.
Књигу одабраних интервјуа *Разговори*, објавио је 1999. у издању НИП Књижевна реч, Београд. Књига је награђена наградом „Растко Петровић“ Матице исељеника и Удружења књижевника Србије за интелектуални ангажман.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1

СТОЈАНОВИЋ, Дејан, 1959-
Векови и кораци / Дејан Стојановић. – 1. изд. -
Београд : Албатрос плус, 2023
(Београд : Бубањ штампа). – 87 стр. ; 22 цм

Тираж 500. –
О писцу: стр 87.

ISBN 978-86-6081-386-4

COBISS.SR-ID 116708361